

“Plannen gevraagd voor bestrijding van criminaliteit op bedrijventerreinen en in winkelgebieden”

— Aanpakken AUB

1	Inleiding	3
2	Aanpakken winkelgebieden	5
2.1	Groningen	5
2.1.1	Problematiek	5
2.1.2	Oorzaken	5
2.1.3	Maatregelen	5
2.1.4	Succesfactoren bij de uitvoering	6
2.2	Amsterdamse Poort	7
2.2.1	Problematiek	7
2.2.2	Oorzaken	7
2.2.3	Maatregelen	8
2.2.4	Succesfactoren bij de uitvoering	8
3	Aanpakken bedrijventerreinen	9
3.1	Steenbergen	9
3.1.1	Problematiek	9
3.1.2	Oorzaken	9
3.1.3	Maatregelen	9
3.1.4	Succesfactoren bij de uitvoering	10
3.2	Alkemade	10
3.2.1	Problematiek	10
3.2.2	Oorzaken	10
3.2.3	Maatregelen	10
3.2.4	Succesfactoren bij de uitvoering	11
3.3	Alphen a/d Rijn	11
3.3.1	Problematiek	11
3.3.2	Oorzaken	12
3.3.3	Maatregelen	12
3.3.4	Succesfactoren bij de uitvoering	13

Inhoudsopgave

4		Tot slot	15
4.1		Meer informatie	16
			
		Bijlage 1: Gesubsidieerde locaties	17

De Aanpak Urgente Bedrijvenlocaties richt zich op bedrijventerreinen en winkelcentra waar de onveiligheid een acute bedreiging vormt voor alle betrokkenen (ondernemers en omwonenden) en waar alleen een snelle en kordate aanpak nog voor het behoud van de bedrijvenlocatie kan zorgen. Dit project richt zich daarmee uitsluitend op urgente locaties.

Lokale partners (ondernemers, lokale overheid en politie) stellen een plan op dat als doel heeft om in drie jaar de criminaliteit met minimaal 25% te reduceren. De rijksoverheid steunt deze plannen door middel van een subsidie. Hiermee kunnen investeringen gedaan worden, zoals camera's, (mobiele) surveillance of hekwerken.

Deze subsidie kan aangevraagd worden bij SenterNovem, agentschap van het ministerie van Economische Zaken. Per tender is een maximumbedrag beschikbaar dat wordt verdeeld over de aanvragen, die naar het oordeel van de staatssecretaris van Economische Zaken het meest in aanmerking komen voor subsidie. De staatssecretaris laat zich hierbij adviseren door een team van experts. De aanvragen worden

beoordeeld en gerangschikt op drie criteria, namelijk urgentie, draagvlak en effectiviteit van het plan.

Naar aanleiding van een aantal verzoeken volgt hier een overzicht van praktische aanpakken uit de eerste en tweede tender voor de aanvragers van de subsidie.

Dit zijn geen best practices, omdat de resultaten van deze projecten nog niet bekend zijn. Wel wordt aangegeven waarom bepaalde projecten volgens de staatssecretaris dermate kansrijk worden geacht dat aan hen subsidie is toegekend. Dit kan voor aanvragers duidelijk maken waarop zij moeten letten.

Van een aantal van deze locaties zal worden geschetst wat de problematiek is, wat daarvan de oorzaken zijn, welke maatregelen worden genomen om de problematiek te lijf te gaan en welke factoren naar verwachting bijdragen aan de effectiviteit van de aanpak.

1.1 Meer informatie

De voorbeelden geven een beeld van hoe specifieke problemen binnen hun context zijn aangepakt. Wellicht geeft deze schets

1

Inleiding

u handvatten om uw eigen specifieke problemen aan te pakken. Wilt u meer informatie? Dan kunt u zich wenden tot het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (het CCV), tel 030 - 75 16 732, e-mail jeanine.florie@hetccv.nl of website www.hetccv.nl.

Op deze site staat ook een aantal links en folders die u wellicht verder kunnen helpen bij een goede probleemanalyse en aanpak.

2.1 Groningen

Een wijkwinkelcentrum met voorzieningen in een probleemwijk waarvan de openbare ruimte onoverzichtelijk is en sterk is verloederd. In het winkelcentrum bevinden zich 15 bedrijven waaronder winkels (supermarkt, slager, postkantoor, etc.) en voorzieningen (bibliotheek, sporthal, horecagelegenheden, verpleeghuis, etc.). Boven de winkels wordt gewoond.

2.1.1 Problematiek

Uit een uitgebreide probleemanalyse is gebleken dat er veel en ernstige problemen spelen, die vaak met elkaar samenhangen en elkaar versterken. De problemen rond het winkelcentrum hangen met name samen met rondhangende Antillianen, die verbaal agressief en intimiderend zijn. Daarnaast trekt de drugshandel op het plein voor het winkelcentrum criminelen van de wijde omgeving aan. Er is hierdoor een hoog onveiligheidsgevoel bij omwonenden, winkelend publiek en ondernemers. Het geweld (soms met gebruik van (vuur)wapens) is tussen criminelen onderling of gericht tegen de bedrijven

(kassagrepen, diefstal en roof), winkelend publiek en omwonenden (straatroof). Omwonenden en winkelend publiek mijden het winkelcentrum en/of durven 's avonds niet meer naar buiten.

2.1.2 Oorzaken

Het winkelcentrum bevindt zich in een probleemwijk, met veel goedkope huurwoningen, allochtone bewoners en achterstanden op het gebied van werk, opleiding, inkomen, opvoeding, sociale cohesie en sociale controle. Een aantal bewoners veroorzaakt overlast en gebruikt drugs of handelt daarin.

Daarnaast biedt de inrichting van de openbare ruimte veel mogelijkheden voor de dadergroepen. De kwaliteit van de bebouwing is zeer matig en onaantrekkelijk. Het is onoverzichtelijk, er zijn veel portieken en nissen en er is sprake van verloedering en ophoping van vuil.

2.1.3 Maatregelen

In 2004 is al een plan van aanpak opgesteld door de politie in samenwerking met

2

Aanpakken winkelgebieden

sociale organisaties. Dit plan bestaat uit een mix van preventieve en repressieve maatregelen voor de hele wijk, nl.:

Preventief:

- Straathoekwerkers leggen contact en helpen de Antilliaanse jongeren op tal van terreinen (wonen, financiën, vrije tijd, sociale omgeving, politie/justitie, gezondheid, arbeid en scholing).
- Met probleemveroorzakers worden trajecten gestart voor herplaatsing in een andere wijk, hulp bij opbouw sociale omgeving, activering, scholing en werk.
- Versterking van sociale cohesie d.m.v. activiteiten (kleurrijk koken, valentijnsmarkt).
- Een team van deskundigen dat huisbezoeken aflegt bij alle woningen rond het winkelcentrum (interventieteams). Doel is het bespreken van de beleving van bewoners en onrechtmatige zaken. Indien nodig wordt zorg geboden.
- Nieuwe, sociaal en/of economisch zwakke bewoners worden in andere wijken gehuisvest.
- Preventieve maatregelen in winkels (verkleinen entree, camera's).

Repressief:

- Instellen van een beperkt samscholingsverbod, om de criminaliteit op het plein te verminderen. De politie grijpt direct in bij overlast.
- Frequente inzet van een rollerbank tegen opgevoerde brommers. Als de brommer opgevoerd is, gaat er direct een brief naar de ouders.

- Drugsdealers worden aangepakt en zo nodig uit huis gezet.

Deze maatregelen hebben de veiligheid in de wijk verbeterd, maar een aanvullend pakket van maatregelen is nodig gebleken. Hiervoor is subsidie aangevraagd, nl.:

- Extra inzet van het interventieteam.
- Het bieden van een nieuwe Soos op enige afstand van het winkelgebied. In deze Soos zullen straathoekwerkers de jongeren begeleiding bieden.

Daarnaast wordt het winkelcentrum opgeknapt, wordt de inrichting ervan overzichtelijker en wordt de verblijfsfunctie van het plein (en daarmee de criminaliteit) verminderd. Dit deel van het project is niet subsidiabel, omdat het hier ging om een bestaand plan dat al gefinancierd was en bovendien veiligheid slechts een secundair doel is van de herinrichting.

2.1.4 Succesfactoren bij de uitvoering

Goede analyse van de problematiek, waarbij is gekeken naar sociale en economische factoren binnen de wijk en de dadergroepen, de ruimtelijke inrichting van het winkelcentrum en de veiligheidssituatie binnen de winkels zelf. Op basis daarvan is gekeken welke mix van maatregelen de problemen bij de wortel kan aanpakken.

Integrale aanpak van de problemen in de wijk, met aandacht voor zowel preventie als repressie, de verschillende problemen en de verschillende dadergroepen.

Samenwerking van betrokken partijen: de verschillende partijen die actief betrokken zijn bij dit project zijn onontbeerlijk voor het slagen van de integrale aanpak, nl.:

- De gemeente heeft een actieve regisserende rol, stelt geld beschikbaar en investeert in de ruimtelijke inrichting van het gebied.
- De politie werkt intensief samen met sociale organisaties en draagt zorg voor de repressie.
- De winkeliers nemen maatregelen in de winkels.
- De woningcorporatie maakt het mogelijk drugsdealers uit hun huis te zetten en notoire probleemveroorzakers in een andere wijk te huisvesten.
- Sociale organisaties verzorgen beter inzicht in de problematiek van de allochtone bewoners en de dadergroepen en helpen bij het leggen van contact met deze groepen.
- De Sociale Dienst helpt bij het oplossen van economische problemen van wijkbewoners.

2.2 Amsterdamse Poort

Het Winkelcentrum De Amsterdamse Poort bevindt zich in het stadsdeel Amsterdam Zuid-Oost (de vroegere Bijlmermeer) en heeft een regionale verzorgingsfunctie. De wijk wordt gekenmerkt door veel hoogbouwflats en de aanwezigheid van veel verschillende culturen. Er zijn 160 winkels (alle onder-

nemers zijn lid van de winkeliersvereniging) waarboven zo'n 550 woningen zijn gevestigd.

2.2.1 Problematiek

Drugsverslaafden veroorzaken overlast in het winkelgebied en plegen criminaliteit om in hun behoefte te voorzien. Er zijn relatief veel overvallen. Daarnaast voelen het winkelende publiek, bewoners en ondernemers zich onveilig door de aanwezigheid en het gedrag van de verslaafden (lawaai, agressief om geld "vragen"). De verslaafden gebruiken de parkeergarages om er te slapen, eten, drugs te gebruiken en hun behoefte te doen. Dat heeft een afschrikwekkende werking op de bezoekers. Het metrostation en de weg van het metrostation naar het winkelcentrum maken een onveilige indruk.

2.2.2 Oorzaken

In het winkelcentrum houden zich veel verslaafden op en drugsdealers gebruiken het winkelcentrum om er te dealen. Ongeveer de helft van de verslaafden is afkomstig uit het stadsdeel Zuid-Oost, de rest komt van elders (overwegend Amsterdam).

In de wijk staan veel hoogbouwflats die deels afgebroken en deels gerenoveerd worden. Er wonen relatief veel werklozen, armen en illegalen.

In de openbare ruimte en de omgeving van het openbaar vervoer zijn veel verborgen

hoeken en nissen, waardoor het een rommelige en onveilige indruk maakt. Het station en omgeving is een bouwput met veel onoverzichtelijke tunneltjes.

2.2.3 Maatregelen

- Opbouwen van een veiligheidscentrum. In dit centrum werken politie, zorginstellingen en ondernemers samen. Het centrum verzamelt informatie over het winkelcentrum van ondernemers en beveiligingsbedrijven, maar ook justitiële en politieke informatie over de daders. Ook de GG&GD is hierbij betrokken. Het centrum coördineert acties, zoals ingrijpen door de politie en vervolgacties door justitie en hulpverlening. Met name de hulpverlening moet er voor zorgen dat de verslaafden goed worden opgevangen en niet terug komen.
- Inzetten van extra toezicht buiten de winkeltijden.
- Koppelen van burenbelsysteem en camera's aan het veiligheidscentrum. Met een burenbelsysteem kunnen winkeliers een aantal van hun collega's in aanpalende winkels waarschuwen als er iets niet in de haak is. Deze komen dan poolshoogte nemen (bijvoorbeeld door een 'preventief praatje' te komen maken). Ook worden dan camera's geactiveerd waardoor de politie direct kan meekijken en zonodig meteen kan ingrijpen.
- Herinrichting van de openbare ruimte, zodat zij niet uitnodigt tot rondhangen en een betere uitstraling krijgt. Bijvoor-

beeld door extra verlichting in en om de winkels na sluitingstijd en de afsluiting van nissen.

2.2.4 Succesfactoren bij de uitvoering

Samenwerking en informatie-uitwisseling door verschillende partijen, zoals ondernemers, politie, zorginstellingen, justitie en beveiligingsbedrijven.

Goede mix van preventie en repressie, waaronder snelle opvolging van politie en justitie, maar juist ook de zorg en opvang van de daders (verslaafden) door zorginstellingen.

Continuïteit: het oplossen van deze problemen is een kwestie van een lange adem.

De maatregelen zullen pas op de lange termijn effect sorteren. Daarvoor is het noodzakelijk dat alle partijen goed samenwerken en betrokken blijven en hun taken blijven uitvoeren.

Technische maatregelen die de aanpak ondersteunen en op elkaar zijn afgestemd. Bijvoorbeeld het burenbelsysteem, dat bij activering de burenschuwt en de camera's in het beveiligingscentrum activeert. Dit heeft een preventieve werking (doordat er een extra persoon in de winkel komt) en kan repressief werken als het echt uit de hand loopt, doordat de politie snel ter plaatse is en de opnamen kunnen helpen bij daderherkenning.

3.1 Steenberg

Reinierpolder 1 in de Gemeente Steenberg (nabij Bergen op Zoom, Roosendaal) beslaat ca 34 ha. Er zijn een kleine 100 bedrijven gevestigd. Het is een gemengd terrein met hoofdzakelijk industrie, transport, zakelijke dienstverlening, maar ook bewoning naast de bedrijfspanden.

3.1.1 Problematiek

Er is een sterke stijging van het aantal diefstallen, inbraken en ramkraken op het bedrijventerrein. Ondanks de individuele beveiliging van meer dan 95% van de bedrijven op het terrein door middel van gecertificeerde alarminstallaties, neemt het aantal inbraken niet af. Uit een enquête blijkt dat de ongerustheid en onveiligheidsgevoelens bij de ondernemers en werknemers zijn gestegen. Dit uit zich ondermeer in (dreigend) vertrek van bedrijven.

3.1.2 Oorzaken

Op het terrein zitten veel bedrijven met diefstalgevoelige waar (o.a. plasma-

schermen, fietsen e.d.).

Steenberg ligt in de nabijheid van grotere steden, Rotterdam, Roosendaal, Breda, Dordrecht, Bergen op Zoom. Het bedrijventerrein is snel en makkelijk te bereiken vanaf deze steden en de criminelen kunnen daardoor snel buiten bereik van de politie zijn. Een goede bereikbaarheid betekent dus ook een goede vluchtroute.

3.1.3 Maatregelen

Installatie van bollards, aangesloten op de alarminstallaties van bedrijven. Dit zijn in het wegdek aanwezige, op afstand bedienbare obstakels. Deze komen uit het wegdek omhoog nadat het individuele alarm van een bedrijf is afgegaan (door inbraak of snelkraak), zodat de criminelen niet kunnen weggrijpen. Er zijn afspraken met de meldkamer en de politie over alarmopvolging. De politie bepaalt wanneer het systeem wordt vrijgegeven na alarm.

De individuele alarmsystemen moeten deugdelijk zijn (gecertificeerd, betrouwbaar signaal), anders is er mogelijk veel

3

Aanpakken

bedrijventerreinen

vals alarm. In Steenbergen is afgesproken dat de beheerder de bedrijven die vaak loos alarm geven, de verdere toegang tot het systeem kan weigeren.

Bedrijven die meedoen krijgen een bordje op het bedrijfspand dat dit aangeeft. Dit heeft een preventieve werking.

Alleen bedrijven die meebetalen zijn aangesloten op dit systeem en hebben een bordje op het bedrijf. Hierdoor hebben bedrijven die niet meebetalen geen profijt van de maatregelen en is freeridgedrag niet mogelijk.

3.1.4 Succesfactoren bij de uitvoering

Het terrein heeft maar twee toegangswegen. De in- en uitgangen van het terrein zijn dus relatief eenvoudig te beveiligen. De bollards hebben een preventieve en repressieve werking.

Continuïteit doordat alleen betalers profijt hebben van het systeem. Dit voorkomt freeridgedrag (bedrijven die niet betalen maar wel profiteren). Hierdoor is er een directe prikkel om te participeren, wat tevens de continuïteit ten goede komt. In gebieden met veel freeriders, verliezen de betalers namelijk vaak hun motivatie voor de aanpak.

Samenwerking van de politie, meldkamer en bedrijven, waardoor dit systeem mogelijk is.

3.2 Alkemade

Het betreft drie naast elkaar gelegen bedrijventerreinen in Roelofarendsveen, gemeente Alkemade. Op de drie bedrijventerreinen zijn in totaal 104 bedrijven gevestigd. De gemeente Alkemade ligt aan de A4 net boven Leiden. Het plan is een samenwerking tussen de gemeente, de ondernemers, de politie, de brandweer en de Kamer van Koophandel.

3.2.1 Problematiek

De terreinen kampen met een groot en groeiend aantal inbraken. Door het grote aantal inbraken is het gevoel van onveiligheid toegenomen.

3.2.2 Oorzaken

Het grote aantal inbraken wordt mede veroorzaakt door de ligging aan de A4. Door de aanleg van de HSL en de verbreding van de A4 zijn de bedrijventerreinen goed ontsloten, goed zichtbaar vanaf de snelweg, afgesloten van bewoond gebied en daarmee van sociale controle.

3.2.3 Maatregelen

Er komt een centraal beveiligingssysteem dat is aangesloten op camera's bij de in- en uitgangen van het terrein en de alarm-/camera-systemen van de bedrijven. De camera's monitoren de bewegingen op het terrein. Aan de hand van deze monitor worden patronen vastgelegd. Op basis van de patronen en na overleg met de betrokkenen wordt een instructie vastge-

legd waarin staat welke acties vanuit de toezichtcentrale moeten worden genomen. Zo kan in de instructie staan dat bij afwijkende patronen de toezichtcentrale een surveillance auto van het beveiligingsbedrijf naar het bedrijventerrein stuurt. Daarnaast kan het terrein door de centrale op afstand worden afgesloten met een slagboom bij de toegang tot de terreinen. Bij inbraakalarm wordt door de toezichtcentrale de politie ingeschakeld. Met de politie zijn afspraken gemaakt over de opvolging.

Het inbraakalarm wordt alleen gekoppeld aan het centrale systeem als het bedrijf betaalt. Voor zoverre aangesloten camera's uitzicht hebben op niet-betalers, wordt dit uitzicht afgedekt. Dit voorkomt freeridgedrag en geeft een directe prikkel om mee te doen. Daarnaast bevordert dit de continuïteit van de maatregelen.

3.2.4 Succesfactoren bij de uitvoering

Organisatie: in de stichting die toezicht houdt op het plan zijn ondernemers, de gemeente, de politie en de Kamer van Koophandel vertegenwoordigd. De deelnemers hebben regelmatig overleg waarin het beveiligingsbedrijf vertrouwelijk inzage geeft in het surveillance rooster en verslag doet van incidenten.

Samenwerking met de politie en afspraken over opvolging van meldingen.

Continuïteit doordat alleen betalers profijt hebben van het systeem. Dit voorkomt

freeridgedrag (bedrijven die niet betalen maar wel profiteren). Hierdoor is er een directe prikkel om te participeren, wat tevens de continuïteit ten goede komt. In gebieden met veel freeriders verliezen de betalers namelijk vaak hun motivatie voor de aanpak.

Goede mix van preventie en repressie: de duidelijk zichtbare camera's en de slagbomen hebben een preventieve werking en door de koppeling tussen het camera-toezicht en de slagboom is het mogelijk om een inbreker ervan te weerhouden om het terrein te verlaten. Hierdoor is de pakkans van inbrekers hoger. Dit plan heeft daarmee een goede mix van preventie en repressie.

3.3 Alphen a/d Rijn

Dit industrieterrein uit 1960 heeft verschillende functies. Er zijn 180 bedrijven gevestigd, er is recreatie (Avifauna, een zwembad, een hondenclub en een schietvereniging), een penitentiaire inrichting en een trainingscentrum van de politie. Bij een aantal bedrijven vinden 24 uur per dag vervoers- en bedrijfsactiviteiten plaats. Het industrieterrein wordt doorsneden door enkele doorgaande wegen. Aan één kant ligt het terrein aan een woonwijk en aan de andere kant aan een nieuw bedrijventerrein.

3.3.1 Problematiek

Op het industrieterrein is een hoog onveiligheidsgevoel gebaseerd op veel dief-

stallen (uit auto's en bedrijven), inbraken en geweldsmisdrijven. De situatie is in korte tijd verslechterd.

3.3.2 Oorzaken

Het gebied is ideaal voor criminelen om ongestoord hun gang te gaan. Het terrein is onoverzichtelijk door parkerende vrachtwagens, vervuiling, veroudering en achterstallig onderhoud van het terrein (infrastructuur, openbare ruimte en openbaar groen).

Er zijn veel toegangs- en vluchtwegen (van doorgaande wegen tot paadjes voor voetgangers) en de publiekstrekkende voorzieningen hebben een aanzuigende werking. Bij deze plaatsen zijn er veel auto-inbraken en er wordt regelmatig ingebroken.

De denkwijze van sommige bedrijven vergroot de verleiding en kansen van criminelen, doordat computers of andere waardevolle voorwerpen voor de ramen worden geplaatst en veel van deze ramen en andere mogelijke ingangen zijn afgeschermd van het zicht vanaf de weg, door de ligging of door opschietend groen.

Tot slot is criminaliteit van het naastgelegen terrein naar dit terrein gekomen, doordat het naastgelegen terrein cameratoezicht heeft geïnstalleerd (waterbedeffect).

3.3.3 Maatregelen

Er zijn al eerder maatregelen genomen. Hiervoor is een samenwerkingsverband

opgezet met bedrijven, gemeente, politie, brandweer. Dit samenwerkingsverband heeft collectieve beveiliging (surveillance) georganiseerd, een website opgezet en een Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO) behaald. Na onderzoek zijn 2 dadergroepen van diverse inbraken opgepakt. De criminaliteit is hierdoor gedaald, maar daarna weer sterk toegenomen. Om deze reden is het KVO inmiddels ontnomen.

Daarom is een nieuw plan gemaakt om de criminaliteit aan te pakken. De aanpak bestaat uit cameratoezicht, surveillance, wegafsluitingen en bedrijfsscans:

- Een deel van het gebied, aansluitend op de naastgelegen bedrijventerrein, wordt onder cameratoezicht geplaatst, met daaraan gekoppelde alarmopvolging. Het camerasysteem controleert in- en uitgaand verkeer en slaat alarm als onbekend verkeer wel in-, maar niet uitgaat (goede ervaringen op het naastgelegen terrein).
- In een deel van het gebied wordt intensiever gesurveilleerd.
- Een aantal wegafsluitingen en/of infrastructurele aanpassingen, om het gebied overzichtelijker, controleerbaarder en meer geschikt voor cameratoezicht te maken. Dit wordt als onderdeel van het revitaliseringsplan van de wegen infrastructuur gedaan.
- Bedrijven en instellingen die qua inbraakrisico uitsteken boven het gemiddelde, worden geadviseerd over

individueel te nemen maatregelen (organisatorisch, technisch en bouwkundig).

Het nodige achterstallige onderhoud door de gemeente (revitalisering van de wege-
ninfrastructuur, verlichting aanbrengen /
vervangen, groen beter verzorgen en
opgaand groen snoeien) wordt in het kader
van dit plan gedaan, maar voor deze activi-
teiten wordt geen subsidie gevraagd.

3.3.4 Succesfactoren bij de uitvoering

De Stichting die de uitvoering doet, bestaat
al een aantal jaar, is actief en heeft eerder
vergelijkbare projecten gedaan. Het aantal
ondernemers dat participeert is voldoende
en de ondernemers dragen financieel bij
aan het plan. Hieruit blijkt dat er voldoende
draagvlak voor het plan bestaat onder
ondernemers.

De publiek-private samenwerking is goed
en de partijen hebben al eerder samen
projecten gedaan.

De probleemanalyse is matig, maar
verwacht wordt dat de aanpak effectief is,
omdat deze is gekopieerd van het naast-

gelegen terrein, waar het goed werkt.
Hiervoor worden aanpassingen gedaan aan
het terrein, zodat de situatie vergelijkbaar
wordt met die van het naastgelegen terrein.

Bovenstaande aanpakken zullen naar verwachting de criminaliteit in de urgente locaties kunnen verminderen. De beschreven aanpakken zijn op maat gesneden voor de specifieke problemen van de betreffende gebieden. Deze zijn daarom niet zondermeer met succes toe te passen op andere gebieden in Nederland. Wel kunnen hier een aantal succesfactoren uit worden gehaald, om te helpen bij het formuleren van een effectieve aanpak op andere urgente terreinen. Een aantal van deze succesfactoren zijn hieronder genoemd:

Goede analyse van de problematiek en de achterliggende oorzaken, waarbij wordt gekeken naar de sociale en economische eigenschappen van het gebied en van de dadergroepen, de ruimtelijke inrichting van het gebied en de veiligheidssituatie binnen de bedrijven zelf (organisatorisch, bouwkundig en elektronisch).

Probleemgerichte en integrale aanpak van de (oorzaken van de) problemen, waarbij gezocht wordt naar de passende maatregel(en) per probleem. Er is niet één beste maatregel. Vaak gaat het om een mix

van preventie en repressie met organisatorische, bouwkundige en/of elektronische maatregelen. Hierbij hoort ook een passende aanpak van de dadergroep(en). Met name bij verslaafden of kansarme jongeren is opvang en zorg net zo belangrijk als repressieve maatregelen. Technische maatregelen werken vaak het beste als zij zijn aangesloten op andere maatregelen, zoals afspraken over opvolging, afsluiting van een terrein, een burenbelsysteem dat ook camera's activeert, etc.

Samenwerking en informatie-uitwisseling: zoals uit de aanpakken blijkt, kunnen de partijen door samenwerking en uitwisseling van informatie meer en effectievere maatregelen treffen dan ieder afzonderlijk. Zij kunnen kosten delen en afspraken maken over de effectieve inzet van middelen.

Continuïteit: het oplossen van veel problemen is een kwestie van een lange adem. Daarvoor is het noodzakelijk dat alle partijen betrokken blijven en hun taken blijven uitvoeren. Hieraan kunnen twee factoren bijdragen:

- Goede organisatie met betrokkenheid van alle partijen, die de voortgang moni-

4

Tot slot

toren en kunnen bijsturen als maatregelen niet het verwachte effect hebben.

- Alleen betalers hebben profijt van de maatregelen, dus geen Freeriders. Hierdoor is er een directe prikkel om te participeren. Daarnaast kunnen freeriders de motivatie van betalers aantasten.

4.1 Meer informatie

Bovenstaande voorbeelden geven een beeld van hoe specifieke problemen binnen hun context zijn aangepakt. Wellicht geeft deze schets u handvatten om uw eigen specifieke problemen aan te pakken.

Wilt u meer informatie? Dan kunt u zich wenden tot het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (het CCV), tel 030 - 75 16 732, e-mail jeanine.florie@hetccv.nl of website www.hetccv.nl.

Op deze site staat ook een aantal links en folders die u wellicht verder kunnen helpen bij een goede probleemanalyse en aanpak.

Hieronder vindt u een korte typering van de locaties die reeds voor subsidie in aanmerking zijn gekomen:

Alkemade

Bedrijventerreinen Veenderveld, De Lasso Noord en De Lasso Zuid (naast elkaar gelegen in Roelofarendsveen, gemeente Alkemade) met 104 bedrijven.

Probleem

Ligging naast A4 heeft geleid tot veel inbraken en ontvreemdingen van materiaal.

Maatregelen

Beveiliging op afstand via camera's, toegangscontrole, aansturing surveillance-auto's, koppeling van elektronisch alarm van bedrijven naar centrale (waardoor freeriders worden uitgesloten), terrein kan op afstand worden afgesloten via slagboom bij melding van inbraakalarm.

Subsidie: € 104.350,-

Alphen a/d Rijn

Bedrijventerrein Rijnhaven met 180 bedrijven.

Probleem

Diefstal, overval, bedreiging, geweld.

Maatregelen

cameratoezicht, met daaraan gekoppelde

alarmopvolging, intensievere surveillance, wegafsluitingen, bedrijven adviseren over inbraakrisico, upgradering van het terrein.

Subsidie: € 191.333,-

Amsterdam Zuid-Oost

Winkelcentrum Amsterdamse Poort met 160 bedrijven

Probleem

Verslaafdenproblematiek, veel drugs-gerelateerde delicten.

Maatregelen

opbouw veiligheidscentrum, inzet extra toezicht buiten winkeltijden, invoering technische innovatie (koppeling camera's, burenbelsysteem met intelligente software); herinrichting openbare ruimte.

Subsidie: € 225.000,-

Bernheze

bedrijventerrein Heesch met 50 bedrijven.

Problematiek

veel inbraken, overlast en vandalisme.

Problemen zijn in de laatste 2 jaar verergerd door een verbetering van de aansluiting op de snelweg.

Bijlage 1:

Gesubsidieerde locaties

Maatregelen

plaatsen van camerabeveiliging en inschakelen van surveillancedienst met alarmopvolging. In geval van een duidelijk misdrijf vindt directe alarmopvolging door de politie plaats.

Subsidie: € 80.373,-

Eindhoven

Winkelcentrum Haagdijk met 48 bedrijven

Probleem

overlast door m.n. verslaafden, diefstal, tasjesroof, inbraak, bedreigingen.

Maatregelen

stadswachten, inzet professionele hulpverleners, fysieke maatregelen: verlichting, meer groen, camera's.

Subsidie: circa € 195.000,-

Eindhoven

winkelgebied Franz Leharplein met 45 bedrijven.

Problematiek

problemen in het winkelcentrum zijn zeer divers: diefstal, inbraak, beroving, roofovervallen, zakkenrollen, bedreiging en intimidatie, vandalisme, vervuiling en verloedering van de bedrijfomgeving, overlast door rondhangende groepen, dealen en gebruik van drugs en prostitutie.

Maatregelen

fysieke investeringen in veiligheidsverbeteringen openbare ruimte: verwijderen bosjes, verbeteren donkere hoeken, verwijderen containers. Fysieke veiligheids-

investeringen: verlichting, camera's, hekwerken, slagbomen, verbetering uitstraling winkels. Proces: intensivering samenwerking, veiligheidseffectrapportage en opzetten kwaliteitskring.

Subsidie: € 155.942,-

Groningen

Winkelcentrum Beijum in Oost-Groningen met 15 winkels

Probleem

overlast rondhangende Antillianen, drugs-overlast en -handel, inbraken en diefstal, geweld met en zonder wapens, wapenbezit, onveiligheidsgevoel.

Maatregelen

extra inzet van interventieteam (legt bij alle huizen rond het winkelcentrum bezoeken af. Het team controleert op illegale praktijken en biedt hulp, bv. bijstandshulp). De overlast door hangjongeren bij het winkelcentrum verminderen door hen een alternatieve locatie te bieden (soos), waar ook het interventieteam en straathoekwerkers komen om hen te helpen.

Subsidie: € 73.000,-

Heerlen

drie bedrijventerreinen (Heerlen-Noord, de Beitel, Coriopolis) met 400 bedrijven.

Problematiek

locaties hebben last van een breed scala aan criminaliteitsproblemen waarbij bedrijfsinbraken de boventoon voeren.

De criminaliteitscijfers zijn relatief hoog mede als gevolg van de ligging van de terreinen in de nabijheid van Duitsland en België. Daarnaast is sprake van een behoorlijk risico dat de bestaande samenwerking tussen ondernemers op preventief gebied gaat verdwijnen vanwege de huidige inefficiëntie.

Maatregelen

plaatsen van intelligent, incidentgestuurd camerasysteem met minimumoptie op uitvalswegen (eventuele uitbreiding tot kruisingen of individuele bedrijfslocaties). Camera's koppelen aan inbraakdetectiesystemen van de deelnemende bedrijven, deelnemers kunnen op eigen kosten extra camera's op het systeem laten aansluiten om eigen locatie aan alle kanten te laten observeren. Meldkamer: observatie (na activering systeem) en alarmering. Alarmopvolging: inzet van beveiliging.

Subsidie: € 225.000,-

Hellevoetsluis

Bedrijventerrein Kickersblom II met ongeveer 65 bedrijven

Probleem

Diefstal, inbraak, vandalisme, gevoel van onveiligheid bij werknemers in de avonduren.

Maatregelen

Uitbreiden surveillance, plaatsen van beweegbare afsluitingen.

Subsidie: €35.221,-

Helmond

winkelcentrum Straakven met 20 bedrijven.

Problematiek

veel nachtelijke inbraken, waarbij ondanks snelle reactie van de politie de dieven kunnen ontsnappen (veel ontsnappingsmogelijkheden), zes gewapende overvallen, overlast door rondhangende groepen, met grote regelmaat vernielingen en fietsendiefstallen.

Maatregelen

plaatsen van hekken voor het 's nachts afsluiten van vluchtwegen én het plaatsen van camera's en opnameapparatuur. Procesbegeleiding: cursussen voor ondernemers over hoe om te gaan met (hang)jeugd en voorlichting over het voorkomen van en omgaan met overvallen.

Subsidie: € 9.000,-

Leiderdorp

bedrijventerreinen de Baanderij met 98 bedrijven.

Problematiek

terrein met relatief veel autobedrijven. Ligging, ontsluiting en samenstelling van de bedrijven maken het terrein relatief kwetsbaar voor (auto)inbraken.

Op het terrein vertoeven veel hangjongeren verantwoordelijk voor vernielingen en gevoelens van onbehagen bij ondernemers. Voorkomen van diefstallen (niet nader beargumenteerd).

Maatregelen

voortzetting en intensivering van surveillancebeveiliging, realisering van

controlepost op het terrein (preventie), verbeterde aansturing van surveillance-eenheden, contact met politie, realiseren van een (draadloos) intelligent camera-systeem voor toezicht op de openbare wegen en bedrijfsterreinen en uitlezing van camerasysteem.

Subsidie: € 109.867,-

Lopik

twee bedrijventerreinen in Lopik met 50 bedrijven.

Problematiek

verouderd en enigszins verloederd terrein. Weinig (sociale) controle buiten bedrijfstijden, geen toegangscontrole en politie is niet in directe omgeving aanwezig.

Criminaliteit richt zich in het bijzonder op: diefstal uit bedrijven en vandalisme.

Maatregelen

controleren en afsluiten toegangswegen: slagbomen met cameratoezicht, schuifpoort, plantsoenhekwerk en rampalen.

Subsidie: € 47.058,-

Nijmegen

bedrijventerreinen West Kanaaldijk-Sluis met 200 bedrijven.

Problematiek

sterk verouderd bedrijventerrein met relatief veel autoslopers en autohandelaren. Problemen betreffen: diefstal, inbraak, berovingen en roofovervallen, bedreiging en intimidatie, vandalisme, vervuiling en verloedering van de bedrijfsomgeving en

verkeerscriminaliteit (straatracen en grove verkeersovertredingen). Op het terrein vinden regelmatig delicten met geweld plaats.

Maatregelen

afsluiting van een deel van de wegen middels slagboominstallaties en het afsluiten van sluiproutes en doorgaande routes zodat het terrein buiten werktijd alleen nog bereikbaar via enkele hoofdwegen. Het plaatsen camera's t.b.v. het kunnen volgen van personen die zich na afsluiting op het terrein bevinden. Gerichtte opvolging door surveillance-dienst en politie.

Subsidie: € 60.000,-

Rotterdam

Winkelgebied Oud-Charlois en Carnisse met 65 bedrijven

Probleem

verloedering en verarming van de wijk, drugsoverlast, overlast door hangjeugd, overvallen en bedreigingen.

Maatregelen

tijdelijk extra toezicht, verbeteren imago winkelgebied (bijv. klantenkaart, bewegwijzering).

Subsidie: € 225.000,-

Rotterdam

bedrijventerrein Spaanse polder met 600 bedrijven.

Problematiek

verouderd bedrijventerrein met grote

leegstand. Vrijwel alle vormen van criminaliteit komen voor. Onvoldoende samenwerking tussen ondernemers en overheid. "Waterbedeffect" van beveiliging bedrijven-terrein in de omgeving. Opheffing tippelzone zal voor extra overlast/criminaliteit gaan zorgen.

Maatregelen

aangifte en meldingsprocedures verbeteren en aangiftebereidheid bij ondernemers verhogen. Collectieve beveiliging middels nachtelijke surveillance. Toepassen camera-beveiliging aan panden en op eigen terrein. Procesondersteuning voor uitvoering project en verhogen participatie ondernemers aan het project. Inzetten van communicatiemiddelen.

Subsidie: € 50.000,-

Son en Breugel

Bedrijventerrein Ekkersrijt met 301 bedrijven

Probleem

diefstal uit bedrijven, uit auto's en vernieling.

Maatregelen

Sociale veiligheid en security awareness: verlichting en groen.

Organisatorisch: verhogen communicatie, gebiedsmanager, verbetering opvolging. Permanente of tijdelijke/flexibele afsluiting toegangswegen.

Aanbrengen camera's, 24 uren camera observatie.

Subsidie: € 188.593,-

Utrecht binnenstad

Winkelgebied met 104 bedrijven

Probleem

Winkeldiefstal, bedreiging en agressie, vernieling.

Maatregelen

Collectieve winkelontzeggingen met camerasysteem en gezichtsherkenning, burenbelsysteem, training personeel, instructie politie burenbelsysteem, winkel adoptieplan, collectieve winkelsurveillance.

Subsidie: € 225.000,-

Utrecht

bedrijventerrein Oudenrijn/Park voorn en Rijnsweerd met 190 bedrijven.

Problematiek

inbraken, diefstal uit/vanaf auto's, diefstal van auto's en roof.

Maatregelen

cameratoezicht in combinatie met de reeds bestaande maatregelen zoals surveillance en organisatorische, fysieke en elektronische maatregelen genomen door individuele ondernemers.

Subsidie: € 225.000,-

Zwartewaterland

bedrijventerrein Genemuiden met 185 bedrijven.

Problematiek

er is sprake van een combinatie van problemen; diefstal en inbraak, vandalisme en vernielingen, vervuiling en verloedering, overlast en hinder.

Maatregelen

dynamische afsluiting van delen van het terrein (toegangswegen beperken) in combinatie met intelligente camera's

(registratie vervoersbewegingen, kentekenherkenning)

Subsidie: € 118.613,-

Het Project Aanpak Urgente Bedrijvenlocaties is een van de vijftien onderdelen van het Actieplan Veilig Ondernemen. Dit actieplan is een initiatief van het Nationaal Platform Criminaliteitsbeheersing, waarin overheid en bedrijfsleven hun krachten bundelen om een veiliger samenleving te realiseren.

De andere onderdelen van Veilig Ondernemen zijn:

- versterking van repressie
- aanpak freeriders
- aanpak transportsector
- aanpak winkelcriminaliteit
- aanpak juweliersbranche
- keurmerk veilig ondernemen
- aanpak horeca branche
- aanpak interne criminaliteit
- beveiliging diefstal gevoelige producten
- tegenhouden van georganiseerde criminaliteit
- aanspreekbaar bestuur en bedrijf
- cybercrime
- legitimatiefraude
- heling.

Meer informatie

Alle vragen met betrekking tot het Project Aanpak Urgente Bedrijvenlocaties worden beantwoord door de accountmanager:

Jeanine Florie,
tel. 030 - 75 16 732
jeanine.florie@hetccv.nl

Kijk voor meer informatie op
www.hetccv.nl/urgentebedrijvenlocaties

U kunt ook contact opnemen met de projectleider:

Saskia Bottcher
tel. 070 3796739
s.a.e.bottcher@minez.nl
Ministerie van Economische Zaken
Bezuidenhoutseweg 30
Postbus 20101
2500 EC Den Haag
Extra exemplaren zijn te bestellen via
www.ez.nl of via 0800-6463951

Publicatienummer o6 DC 30